

› NOTER

Hovedreferanser:

Forskrift om årsregnskap og årsberetning (for kommuner og fylkeskommuner) (FKR) §§ 5, 12 nr. 3 og 13
Forskrift om særbudsjett, særregnskap og årsberetning for kommunale og fylkeskommunale foretak (FKFR) § 10
Kommunal regnskapsstandard (KRS) nr. 6 Noter og årsberetning

Dette skjemaet inneholder forslag til noteoppsett til årsregnskapet. Dette arket gir en innledning og forklaring til bruken av skjemaet, mens de øvrige arkfanene inneholder konkrete forslag til noteoppstillinger. Det er en arkfane per note. Ved å klikke på linkene nedenfor kommer du til de enkelte noteoppstillingene. Forslaget til noteoppstillinger i dette skjemaet skal dekke de krav og anbefalinger som gis i regnskapsforskriften (FKR) og KRS nr. 6. Rekkefølgen følger forslaget til rekkefølge i vedlegg 1 til KRS nr. 6.

Et standardisert forslag til noteoppstillinger, som det foreliggende, vil aldri kunne bli dekkende for alle aktuelle forhold i den enkelte kommune. De kommuner som har spesielle forhold som er av vesentlig betydning for å bedømme kommunens økonomiske aktivitet og stilling, må ta inn noter som inneholder informasjon om slike forhold.

Regnskapsprinsipper og vurderingsregler

Kommuneregnskapet er finansielt orientert, og skal vise alle økonomiske midler som er tilgjengelige i året, og anvendelsen av disse. Inntekter og utgifter skal tidsmessig plasseres i det året som følger av anordningsprinsippet. Anordningsprinsippet er det styrende prinsippet for periodisering av inntekter og utgifter i kommuneregnskapet og betyr at alle kjente utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger i løpet av året som vedrører kommunens virksomhet skal fremgå av drifts- eller investeringsregnskapet i året enten de er betalt eller ikke. Variabel løn opparbeidet i desember 2018 vil i stor grad komme til utbetaling i januar 2019. Denne forskyvingen har vært konsistent gjennom mange år. Omfanget anses ikke å være vesentlig i forhold til totale kostnader i kommuneregnskapet.

Regnskapet er avlagt i henhold til god kommunal regnskapsskikk, herunder kommunale regnskapsstandarder (KRS) utgitt av Foreningen for god kommunal regnskapsskikk (GKRS).

Dersom kommunen avviker fra foreløpige kommunale regnskapsstandarder bør dette opplyses. Videre bør det omtales hvordan kommunen har forholdt seg til høringsutkast til KRS

Redegjørelsen bør omtale eventuelle endringer i regnskapsprinsipper i regnskapsåret samt endringer i anvendelsen av regnskapsprinsipper og vurderingsregler.

Ved lånefinansiering av investeringer er/er ikke renteutgiftene lagt til anskaffelseskost i samsvar med anbefalt løsning i KRS nr. 2.

Organisering av kommunens virksomhet (regnskapsenheter)

Dersom vesentlige deler av kommunens samlede virksomhet er lagt til enheter som avlegger særregnskap, herunder KF og interkommunale samarbeid, skal det opplyses om hvilke enheter dette gjelder. Det samme gjelder dersom slik virksomhet er lagt til andre rettssubjekter som samkommune, IKS, AS m.v., eller ivaretas av andre kommuner gjennom vertskommunesamarbeid. Et eksempel for en kommune som har flyttet ut relativt lite av virksomheten vises nedenfor.

Den samlede virksomheten til kommunen er i hovedsak organisert innenfor kommunens ordinære organisasjon, men noe virksomhet lagt til enheter som avlegger eget særregnskap eller andre rettssubjekter.

Note 1 Endring i arbeidskapital

Balanseregnskapet :	31.12.	01.01.	Endring
2.1 Omløpsmidler	295 128 053	292 407 239	
2.3 Kortsiktig gjeld	83 686 397	75 433 148	
Arbeidskapital	211 441 656	216 974 091	-5 532 434
Drifts- og investeringsregnskapet :	Beløp	Sum	
Anskaffelse av midler :			
Inntekter driftsregnskap		637 150 547	
Inntekter investeringsregnskap		9 414 748	
Innbet.ved eksterne finanstransaksjoner		59 071 644	
Sum anskaffelse av midler		705 636 938	705 636 938
Anvendelse av midler :			
Utgifter driftsregnskap		583 291 427	
Utgifter investeringsregnskap		57 533 670	
Utbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner		70 959 462	
Sum anvendelse av midler		711 784 559	711 784 559
Anskaffelse - anvendelse av midler			-6 147 621
Endring ubrukte lånemidler (økning +/-reduksjon-)			615 187
Endring arbeidskapital i drifts-og investeringsregnskap			-5 532 434
Endring arbeidskapital i balansen			-5 532 434
Differanse (forklares nedenfor)			0
Forklaring til differanse i arb.kapital :	Beløp	Sum	
		0	
		0	
		0	
		0	0

Dersom det har vært vesentlige endringer i arbeidskapitalen gjennom året, bør dette forklares nærmere.

Note 2 Antall årsverk og ytelser til ledende personer og revisor

Ytelser til ledende personer	Lønn og annen godtgjørelse	Godtgjørelse for andre verv	Tilleggs-godtgjørelse	Natural-ytelser
Administrasjonssjef	1 092 265	0	0	22 071
Ordfører	862 200	0	0	599

Det skal opplyses om betalt eller skyldig vederlag til ledende personer i forbindelse med avslutning av vedkommendes ansettelsesforhold eller verv.

Dersom andre tjenester er vesentlige bør det opplyses om hva disse omfatter, f.eks.: En betydelig del av andre tjenester gjelder gjennomføring av overordnet analyse for forvaltningsrevisjon, plan for selskapskontroll og selskapskontroll som er bestilt av kontrollutvalget.

Note 3 Godtgjørelse til revisor

Kommunens revisor er Kommunerevisjonsdistrikt nr 3 Møre og Romsdal IKS. Samlede godtgjørelser til revisor utgjør kr 764 000. Revisjon omfatter regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og diverse attestasjonsoppdrag.

Dersom andre tjenester er vesentlige bør det opplyses om hva disse omfatter, f.eks.: En betydelig del av andre tjenester gjelder gjennomføring av overordnet analyse for forvaltningsrevisjon, plan for selskapskontroll og selskapskontroll som er bestilt av kontrollutvalget.

Note 4 Pensjoner

Generelt om pensjonsordningene i kommunen

Kommunen har kollektive pensjonsordninger i Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens pensjonskasse (SPK) som sikrer ytelsesbasert pensjon for de ansatte.

Pensjonsordningen omfatter alders-, uføre-, ektefelle-, barnepensjon samt AFP/tidligpensjon og sikrer alders- og uførepensjon med samlet pensjonsnivå på 66% sammen med folketrygden. Pensjonene samordnes med utbetaling fra NAV.

Premiefond

Premiefondet er et fond for tilbakeført premie og overskudd. Eventuelle midler på premiefondet kan bare brukes til fremtidig premiebetaling. Premiefondet fremgår ikke av kommuneregnskapet, men bruk av fondet reduserer faktisk betalte pensjonspremier.

	2018	2017
Innestående på premiefond 01.01.	-171 926	-14 140
Tilført premiefondet i løpet av året	6 800 010	4 167 964
Bruk av premiefondet i løpet av året	6 872 611	4 325 750
Innestående på premiefond 31.12.	-244 527	-171 926

Regnskapsføring av pensjon

Etter § 13 i årsregnskapsforskriften skal driftsregnskapet belastes med pensjonskostnader som er beregnet ut fra langsiktige forutsetninger om avkastning, lønnsvekst og G-regulering. Pensjonskostnadene beregnes på en annen måte enn pensjonspremien som betales til pensjonsordningen, og det vil derfor normalt være forskjell mellom disse to størrelsene. Forskjellen mellom betalt pensjonspremie og beregnet pensjonskostnad betegnes premieavvik, og skal inntekts- eller utgiftsføres i driftsregnskapet. Premieavviket tilbakeføres igjen neste år/med 1/7 per år for premieavvik oppstått i 2014 eller

senere, med 1/10 per år for premieavvik oppstått fra 2011 til 2013 og med 1/15 per år for premieavvik oppstått fra 2002 til 2010.

Dersom kommunen har endret amortiseringsperiode i regnskapsåret, skal virkningen av denne endringen opplyses om.

Regnskapsføringen av pensjon innebærer et unntak fra de grunnleggende prinsippene for kommuneregnskapet om at alle kjente utgifter og inntekter i året skal tas med i årsregnskapet for vedkommende år (kl § 48 nr 2). Regnskapsføringen av premieavvik og amortisering av premieavvik har hatt innvirkning på netto driftsresultat i 2018 ved at regnskapsførte pensjonsutgifter er kr. 3 255 960 lavere (ev. høyere) enn faktisk betalte pensjonspremier.

Bestemmelsene innbærer også at beregnede pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser er oppført i balansen som henholdsvis anleggsmidler og langsiktig gjeld.

Økonomiske forutsetninger for beregning av pensjonskostnaden	KLP	SPK	Andre
Forventet avkastning pensjonsmidler		4,50 %	4,20 %
Diskonteringsrente		4,00 %	4,00 %
Forventet årlig lønnsvekst		2,97 %	2,97 %
Forventet årlig G- og pensjonsregulering		2,97 %	2,97 %

Spesifikasjon av samlet pensjonskostnad, premieavvik pensjonsforpliktelser og estimatavvik

Pensjonskostnad og premieavvik	2018	2017
Årets pensjonsopptjening, nåverdi	32 769 332	31 658 594
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	25 407 942	24 845 615
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-24 108 425	-22 380 183
Adminstrasjonskostnad	2 184 419	1 996 963
A Beregnet netto pensjonskostnad (inkl. adm)	36 253 268	36 120 989
B Forfalt pensjonspremie (eks. adm.kostnader)	43 739 161	38 460 556
C Årets premieavvik (B-A)	7 485 893	2 339 567
Pensjonsutgifter i drifts- og investeringsregnskapet	2018	2017
B Pensjonsutgifter i drifts- og investeringsregnskapet	43 739 161	38 460 556
C Årets premieavvik	-7 485 893	-2 339 567
D Amortisering av tidligere års premieavvik	4 229 934	4 171 413
E Brutto pensjonsutgift etter premieavvik og amortisering (SUM B:D)	40 483 202	40 292 402
G Pensjonstrekk ansatte	5 446 551	6 573 003
Årets regnskapsførte pensjonsutgift (F-G)	35 036 651	33 719 399
Akkumulert premieavvik	2018	2017
Sum gjenstående premieavvik tidligere år (pr. 01.01.)	20 888 160	21 891 660
Årets premieavvik	7 485 893	2 339 567
Sum amortisert premieavvik dette året	-4 229 934	-4 171 413
Akkumulert premieavvik pr. 31.12	24 144 119	20 059 814
Arbeidsgiveravgift av akkumulert premieavvik	3 404 321	2 828 434
Sum akkumulert premieavvik inkl. arb.g.avgift	27 548 440	22 888 248
Pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser	2018	2017
Netto pensjonsforpliktelser pr. 01.01	536 578 628	500 050 227
Årets premieavvik	-7 485 893	-2 339 567
Estimatavvik (ført direkte mot egenkapitalen)	49 206 067	38 867 968
Virkningen av planendringer (ført direkte mot egenkapitalen)		
Netto pensjonsforpliktelser pr. 31.12.	578 298 802	536 578 628
Herav:		
Brutto pensjonsforpliktelse, Pensjonsmidler, Arbeidsgiveravgift av netto pensjonsforpliktelse		

Note 5 Anleggsmidler

	IT- utstyr, kontor- maskiner	Anleggs- maskiner mv.	Brannbiler, tekniske anlegg	Boliger, skoler, veier	Adm.bygg, sykehjem mv.	Tomte- områder	Immaterielle eiendeler	SJØLV- I1	SJØLV- I2	SJØLV- I3	SJØLV- I4
Anskaffelseskost 01.01.2018	52 000	41 804	2 744	765 189	228 082	174 719		124 701	103 670	664	3
Årets tilgang	5 978	1 611	667	15 581	4 557	1 120		7 894	18 554		
- herav overført fra egne KF											
Årets avgang						-98					
- herav overført til egne KF											
Anskaffelseskost 31.12.2018	57 978	43 415	3 411	780 770	232 639	175 741	0	132 595	122 224	664	3
Akk avskrivninger 31.12	-44 582	-31 885	-2 206	-190 467	-51 081	-45		-43 292	-32 249	-347	-2
Netto akk. og rev. nedskrivninger						-197					
Akk. avskr. og nedskr. 31.12.											
Bokført verdi pr. 31.12.2018	13 396	11 530	1 205	590 303	181 558	175 499	0	89 303	89 975	317	
Herav finansielle leieavtaler	0	0	0	0	0	0	0				
Årets avskrivninger	-2 868	-2 257	-73	-18 627	-4 551	0	0	-3 385	-2 753	-40	
Årets nedskrivninger	0	0	0	0	0	0	0				
Årets reverserte nedskrivninger	0	0	0	0	0	0	0				
Tap ved salg av anleggsmidler	0	0	0	0	0	0	0				
Gevinst ved salg av anleggsmidler	0	0	0	0	0	0	0				
Økonomisk levetid	5 år	10 år	20 år	40 år	50 år						
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Ingen avskr.					

Ved nedskrivning av anleggsmidler skal det opplyses om forutsetningene som er lagt til grunn for nedskrivningen, herunder årsak til nedskrivning og hvordan virkelig verdi er fastsatt.

Note 6 Aksjer og andeler i varig eie

	Henvisning	Eierandel i	Eventuell markeds- verdi	Balanseført verdi	Balanseført verdi
Selskapets navn	balansen	selskapet		31.12.2018	01.01.2018
Eigenkap KLP	2214101			13 572 559	12 117 119
Biblioteksentralen	2217001			1 500	1 500
Sunnmørshallen	2217002			10 000	10 000
Haram/Midsund/aukra bruselskap	2217003			1 000	1 000
Nordøyvegen	2217004			10 000	10 000
Muritunet	2217005			90 000	90 000
Trafikkterminalen Ytterland	2217007			26 750	26 750
Hareid Fastlandssamband AS	2217009			72 000	72 000
Sunnmøre Veginvest AS	2217010			26 000	26 000
Hamsundsambandet AS	2217011			22 000	22 000
Ålesundregionens Interkomm Miljøsekskap	2217012			36 500	36 500
The North West	2217013			282 400	282 400
Gjøvsund Utvikling AS (921 716 966)	2217014			300 000	
Utviklingsforum Ålesund Lufthavn Vigra	2217015			25 000	
Sum				kr 14 475 709	kr 12 695 269

'Kommunen hefter ubegrenset for en andel av forpliktelsene til interkommunale selskap tilsvarende kommunens eierandel i selskapet, jfr IKS-loven § 3.

Det skal opplyses om kommunens ansvar for gjeld i IKS dersom det er sannsynlig at kommunen må dekke selskapets forpliktelser.

Eventuelt tilleggsopplysninger dersom det er vesentlige endringer gjennom året i for eksempel selskapsstruktur, eierandel, omdanning, fusjon/fisjon, kjøp/salg av eierandeler mv.

Dersom bokført verdi er nedskrevet i løpet av året, gis opplysninger i samsvar med KRS nr. 6, jf. punkt 3.1.2 nr. 5.

Note 7 Salg av finansielle anleggsmidler

Ved salg av kommunens aksjer klassifisert som anleggsmidler er en andel av salgsinntekten regnet som avkastning på innskutt kapital og inntektsført som løpende inntekt i driftsregnskapet.

Avkastningen er beregnet som det kommunen iht. aksjeloven § 8-1 kunne fått i utbytte i salgsåret basert på selskapets avlagte regnskap for foregående år.

	ABC AS	DEF AS
Antall solgte aksjer		0
Utbyttegrunnlag pr. aksje	kr	kr
Salgsum pr. aksje	kr	kr
Inntektsført i driftsregnskapet	kr	kr
Inntektsført i investeringsregnskapet	kr	kr

Note 8 Langsiktig gjeld

Fordeling av langsiktig gjeld:	31.12.2018	01.01.2018	Neste års avdrag	Gj.snittlig gjenstående løpetid (år)
Gjeldsbrevslån/banklån	0	0	0	0
Obligasjonslån	879 600 000	879 600 000	0	0
Sertifikatlån	120 000 000	100 000 000	0	0
Husbanklån	56 319 054	59 633 675	0	0
Finansielle leieavtaler	0	0	0	0
Sum bokført langsiktig gjeld	1 055 919 054	1 039 233 675	0	
Herav selvfinansierende gjeld	178 332 513	153 900 000		
Herav VAR	178 332 513	153 900 000		
Langsiktig gjeld i særregnskap				
NN KF	0	0		
NN interkommunalt samarbeid	0	0		
Sum bokført langsiktig gjeld i særregnskap	0	0		
Kommunens samlede eksterne lånegjeld	0	0		
	Langs.gjeld	Gj.sn.		
Fordeling av langsiktig gjeld etter rentebetingelser	31.12.2018	rente		
Langsiktig gjeld med fast rente :	525 000 000	2,68 %		
Langsiktig gjeld med flytende rente :	474 600 000	1,82 %		

Av langsiktig gjeld har kr 205 000 000 forfall 13.9.2019 og kr 161 000 000 har forfall 18.09.2019

Note 9 Rentesikring

Renteutgiftene på kommunens lånegjeld sikres i samsvar med gjeldende reglement for finans- og gjeldsforvaltningen.

Rentebytteavtaler								
Swap nr	Lån	Volum (mill.)	Løper fra dato	Løper til dato	Betaler	Mottar	Formål med sikringen	Finans-reglementet
1	DNB 17/24	50	15.13.2017	15.03.2024	2,035	6M nibor	Rentesikring	PKT 7,5
2	FOKUS 11/21	150	26.09.2011	15.09.2021	3,55	6M nibor	Rentesikring	PKT 7,5
3	NORDEA 15/25	50	16.09.2015	16.03.2017	1,97	6M nibor	Rentesikring	PKT 7,5
4	NORDEA 13/23	100	15.02.2013	15.02.2017	3,388	6M nibor	Rentesikring	PKT 7,5
5	NORDEA 18/26	100	21.03.2018	23.03.2026	1,87	6M nibor	Rentesikring	PKT 7,5
6	NORDEA 18/27	75	18.06.2018	18.03.2027	1,96	3M nibor	Rentesikring	PKT 7,5
7	NORDEA 21/27	125	18.03.2021	18.03.2027	2,350	3M nibor	Rentesikring	PKT 7,5
8	NORDEA 21/28	150	27.07.2011	21.03.2018	2,550	3M nibor	Rentesikring	PKT 7,5
		800						

Note 10 Avdrag på lån

Kommunen beregner minste tillatte avdrag jf. kommuneloven (koml) § 50 nr. 7, ved å:

beregne minste tillatte avdrag på lån etter en forenklet formel. Avskrivningene beregnes som sum langsiktig gjeld dividert på sum anleggsmidler (jf. koml § 50 nr. 1 og 2) multiplisert med årets avskrivninger i driftsregnskapet. Denne forenklete formelen gir et minstekrav til avdrag som tilsvarer avskrivninger (kapitalslitet) på lånefinansierte anleggsmidler.

Forholdet mellom betalte avdrag om minimumsavdrag	2018	2017
Utgiftsførte avdrag i driftsregnskapet	31 882 045	31 132 944
Bergnet minimumsavdrag	31 882 045	31 132 944
Avvik	0	0

Ved eventuell endring i beregningsmetoden for minimumsavdrag, skal virkningen av dette opplyses.

Avdrag på lån til videre utlån og forskotteringer

Jf. også KRS nr. 3 Lån, opptak, avdrag og refinansiering punkt 3.4 nr. 2.

	2018	2017
Mottatte avdrag på startlån	5 341 151	4 975 081
Utgiftsførte avdrag i investeringsregnskapet	2 937 536	2 799 324
Avsetning til/bruk av avdragsfond	-3 804 513	-1 121 614
Saldo avdragsfond 31.12.	15 696 846	19 501 359

Note 11 Kommunens garantiansvar

Gitt overfor - navn	Garanti-ramme	Garantiansvar per		Utløper dato
		31.12.2018	31.12.2017	
Giske Omsorgsbustader, Husbanken 13527421		1 463 132	1 606 800	01.07.2017
Ålesundsregionens Havnevesen, KLP 8317 50 49315		15 000	45 000	01.03.2019
I.L. Valder, SBM 3910 83 23160 Sikkerhetstiller		453 347	599 224	13.11.2021
Ålesundsregionens Havnevesen, KLP 8317 51 91391		686 371	773 985	10.05.2027
IL. Vigma, SBM 3905 74 89425		3 000 000	3 000 000	09.02.2032
Ålesundsregionens Havnevesen, KLP 8317 50 47428		155 929	175 000	15.10.2027
Sunnmøre Indremisjon (Daggry Barnehage), Husbanken 13544599		751 150	830 220	01.04.2028
Stiftelsen Bergtun omsorgsbustader, Nordea		3 800 996	3 828 595	01.06.2032
Ålesundsregionens Havnevesen, KLP 8317 50 40466		700 000	739 591	30.07.2032
I.L. Valder, SBM 3905 72 98514		5 732 488	5 985 276	01.10.2035
Skjong barnehage, Husbanken 13500611		2 502 815	2 646 714	01.08.2041
Ålesundsregionens Havnevesen, KLP 8317 52 29682		1 150 000	1 200 000	27.09.2041
Ålesundsregionens Havnevesen, KLP 8317 52 47710		1 018 333	1 061 666	24.01.2042
Ålesundsregionens Havnevesen, KLP 8317 54 75470		1 575 000	1 662 500	25.11.2036
Ålesundsregionens Havnevesen, KLP 8317 54 75489		1 073 333	1 111 666	25.11.2046
Sum garantiansvar		kr 24 077 894	kr 25 266 237	

Innbefatter alle garantier kommunen har gitt, inkl. garantier gitt for øvrige regnskapsenheter i kommunen som kommunale foretak og interkommunale samarbeid. Garantier gitt overfor ansatte, sosialklienter etc. skal også opplyses.

Tap på garantier eller innfrielse skal spesifiseres og ev. virkninger på senere års regnskap/budsjett skal opplyses om.

Dersom det er sannsynlig at kommunen må innfri garantier, skal gis det noteopplysninger i samsvar med KRS nr. 7

Note 12 Andre vesentlige forpliktelser

Opplyse om langsiktige forpliktelser utover langsiktig gjeld som har vesentlig betydning for kommunens driftsregnskap fremover. F.eks. leasingavtaler, langsiktige leieavtaler og avtaler om drift av kommunale tjenester.

I K-SAK 055/12 vart det vedteke at Giske kommune oppretter eit fleksibelt fond "2227508 forskottering av spelemidlar til godkjente søknadear" på inntil kr 5 000 000. Finansiering av kommunen sitt kraftfond.

År	Gitt ovenfor	Beløp	Akkumulert
2013	Godøy I.L, Kunstgrasbane	2 082 500	2 082 500
2016	Vigra I.L, kunstgrasbane	2 125 000	4 207 500

Note 13 Finansielle eiendeler og forpliktelser til virkelig verdi

Markedsbaserte finansielle omløpsmidler					
Aktivklasse	Finansforvaltnings-reglement	Markeds-verdi 31.12.2018	Balansført-verdi 31.12.2018	Balansført-verdi 31.12.2017	
Eigedom (sverige)	§8	6 000	6 000	6 000	
Eigedomsfond	§ 8	28 833 000	28 833 000	39 865 000	
Aksjer	§ 8	84 321 000	84 321 000	89 036 000	
Pengemarked/ansv.lån	§ 8	49 909 000	49 909 000	34 197 000	
	§ 6	163 069 000	163 069 000	163 104 000	

I mars 2018 vart det overført kr 15 000 000 frå forvaltning etter finansreglementet § 8 til § 6

Det bør opplyses om kommunens finansielle markedsrisiko dersom posten er vesentlig.

Det skal gis informasjon om finansielle eiendeler og forpliktelser som siden første gangs balanseføring har vært gjenstand for to eller flere endringer i avtalevilkår, hvor hver enkelt endring ikke har vært vurdert å utgjøre en vesentlig endring av avtalevilkårene.

NOTE 14 Avsetning og bruk av fond

Fond samlet	Beholdning 01.01.2018	Avsetninger	Bruk av fond i driftsregnskapet	Bruk av fond i inv.regnskapet	Beholdning 31.12.2018
Disposisjonsfond	kr 3 121 777	kr -	kr (335 571)	kr -	kr 2 786 206
Bundne driftsfond	kr 15 347 403	kr 4 076 953	kr (3 731 537)	kr -	kr 15 692 819
Ubundne investeringsfond	kr 107 250 713	kr -		kr -	kr 107 250 713
Bundne investeringsfond	kr 19 587 143	kr 3 394 026	kr (7 198 540)	kr -	kr 15 782 629
Samlede avsetninger og bruk av avsetninger	kr 145 307 036	kr 7 470 979	kr (11 265 648)	kr -	kr 141 512 367
Bundne fond	Beholdning 01.01.2018	Avsetninger	Bruk av fond	Beholdning 31.12.2018	
Bundne driftsfond					
Selvkostfond		kr 9 290 164	kr (1 751 458)	kr 908 092	kr 8 446 797
Øremerka statstilskudd		kr 4 351 674	kr 2 978 075	kr (1 697 835)	kr 5 631 914
Næringsfond/Kraftfond		kr 190 191	kr 126 383	kr (80 000)	kr 236 574
Gavefond		kr 19 697	kr 50 000	kr -	kr 69 697
Renteinntekt tilfluktsrom		kr 185 819	kr 3 159	kr -	kr 188 978
Øvrige bundne driftsfond		kr 1 309 860	kr -	kr (191 000)	kr 1 118 860
Sum		kr 15 347 405	kr 1 406 159	kr (1 060 743)	kr 15 692 820
Bundne investeringsfond					
Øremerka statstilskudd					kr -
Gavefond		kr -	kr -	kr -	kr -
...		kr -	kr -	kr -	kr -
Øvrige bundne investeringsfond		kr 19 587 143	kr 3 394 026	kr (7 198 540)	kr 15 782 629
Sum		kr 19 587 143	kr 3 394 026	kr (7 198 540)	kr 15 782 629
Disposisjonsfond	Beholdning 01.01.2018	Avsetninger	Bruk av fond	Beholdning 31.12.2018	
Bruk og avsetning vedtatt av kommunestyret	kr 3 121 778	kr -	kr (335 571)	kr 2 786 207	
Bruk og avsetning foretatt av underordnet organ, herav:	kr -	kr -	kr -	kr -	
Administrasjon	kr -	kr -	kr -	kr -	
Skole	kr -	kr -	kr -	kr -	
Helse og omsorg	kr -	kr -	kr -	kr -	
...	kr -	kr -	kr -	kr -	
Sum disposisjonsfond	kr 3 121 778	kr -	kr (335 571)	kr 2 786 207	
Overføring fra driftsregnskapet til investeringsregnskapet	Regnskap 2018	Justert budsjett 2018	Opprinnelig budsjett 2018	Regnskap 2017	
Overføring vedtatt av kommunestyret	kr -	kr 1 575 000	kr 1 250 000	kr 1 532 404	
Overføring foretatt av underordnet organ, herav:	kr -	kr -	kr -	kr -	
Administrasjon	kr -	kr -	kr -	kr -	
Skole	kr -	kr -	kr -	kr -	
Helse og omsorg	kr -	kr -	kr -	kr -	
...	kr -	kr -	kr -	kr -	
Sum overført til investeringsregnskapet	kr -	kr 1 575 000	kr 1 250 000	kr 1 532 404	

Note 15 Strykninger

Strykninger i driftsregnskapet

Driftsregnskapet er avsluttet med regnskapsmessig merforbruk. Det er nødvendig å stryke disposisjoner i samsvar med regnskapsforskriften § 9.

Korrigeringer investeringsregnskapet

Investeringsregnskapet er avsluttet i balanse det er ikke gjennomført korrigeringer etter rekneskapsforskriften § 9.

Stykninger i driftsregnskapet	
Regnskapsmessig merforbruk før strykninger	kr 10 518 416
Redusert overføringer til investeringsregnskapet	kr 1 575 000
Redusert avsetning til disposisjonsfond	kr 3 778 671
Redusert dekning av tidligere års merforbruk	kr 5 164 745
Regnskapsmessig merforbruk etter strykninger	kr -

Note 16 Endringer i regnskapsprinsipp og regnskapsmessig merforbruk

Konto for endring av regnskapsprinsipp

Virkning av endringer i regnskapsprinsipp føres mot egne egenkapitalkontoer for endring av regnskapsprinsipp. Positiv saldo på disse kontoene kan ikke disponeres og negativ saldo skal ikke dekkes inn.

Konto for endring av regnskapsprinsipp	31.12.	01.01.
Endring av regnskapsprinsipp som påvirker AK (drift)	796 351	796 351
Endring av regnskapsprinsipp som påvirker AK (investering)	0	0
Sum	796 351	796 351
Endringer i regnskapsprinsipper gjort i år:	Utgift	Inntekt
Sum endringer i regnskapsprinsipp i år	0	0

Note 17 Regnskapsmessig merforbruk

Regnskapsmessig merforbruk skal dekkes inn i det år regnskapet legges frem eller i påfølgende år. I særskilte tilfeller kan merforbruket dekkes inn over ytterligere to år og etter godkjenning fra fylkesmannen over inntil 10 år.

Regnskapsår	31.12.2018	31.12.2017
2013	0	0
2014	2 941 492	3 439 575
2015	7 923 252	7 923 252
2016	0	0
	10 864 744	11 362 827

År	Merforbruk	Inndekning 2017	Inndekning 2018	Inndekning 2019
2014	9 139 576	5 700 000	3 439 576	
2015	7 923 252		2 260 424	5 662 828
Sum	17 062 828	5 700 000	5 700 000	5 662 828

Gjør rede for hvordan kommunen planlegger å dekke inn tidligere års merforbruk. OBS! Inndekning av ev. merforbruk i år skal vedtas av kommunestyret i forbindelse med behandling av årsregnskapet.

Note 18 Kapitalkonto

Saldo 01.01.	kr 106 768 788
Økning av kapitalkonto (kreditposterings)	
Aktivering av fast eiendom og anlegg	kr 47 706 218
Reversert nedskrivning av fast eiendom og anlegg	kr -
Aktivering av utstyr, maskiner og transportmidler	kr 8 256 249
Kjøp av aksjer og andeler	kr 1 780 440
Reversert nedskrivning av aksjer og andeler	kr -
Utlån	kr 7 256 858
Aktivert egenkapitalinnskudd pensjonskasse	
Avdrag på eksterne lån	kr 34 819 581
Økning pensjonsmidler	kr 43 180 707
Reduksjon pensjonsforpliktelser	kr -
Reduksjon av kapitalkonto (debetposterings)	
Avgang fast eiendom og anlegg	kr 97 534
Av- og nedskrivning av fast eiendom og anlegg	kr 31 163 644
Avgang utstyr, maskiner og transportmidler	kr -
Av- og nedskrivning av utstyr, maskiner og transportmidler	kr 3 588 123
Avgang aksjer og andeler	kr -
Nedskrivning av aksjer og andeler	kr -
Avdrag på utlån	kr 5 368 219
Avskrivning utlån	kr -
Reduksjon egenkapitalinnskudd pensjonskasse	kr -
Bruk av midler fra eksterne lån	kr 50 889 773
Reduksjon pensjonsmidler	kr 1 460 529
Økning pensjonsforpliktelser	kr 9 703 610
Urealisert kurstap utenlandslån	kr -
Saldo 31.12.	kr 147 497 409

Note 19 Investeringsprosjekter

Dei 10 største investeringsprosjekta i Giske Kommune (Rekneskap 2017)

		Regnskap	Buds(end)	Budsjett	Regnskap
		2018	2018	2018	2017
6343	LEIDN.ANLEGG V/GJERDEHAVNA	9 314 177	5 088 000	-	3 001 174
6383	FORNYING LEIDNINGSANLEGG	4 809 578	6 527 000	5 000 000	971 636
6154	GANGV./LEIDN.ANL. GEILEVIKA-TEPPEMYRA	4 730 429	32 633 000	14 867 000	433 272
2532	UNDERVISNINGSBRAKKER VALDERØY UNGDOMSSKULE	4 574 840	4 428 580	-	-
1301	OMSTILLING GJENNOM BRUK AV IKT, DIGITALISERING OG NY TEKNOLOGI	4 304 636	3 718 000	3 200 000	478 485
6326	OVERFØRING SYNNES BF - KRINGKASTAR	3 293 086	2 794 000	-	205 273
5154	INVESTERING NÆRINGSBYGG	3 195 416	2 146 000	1 300 000	1 153 486
2319	UNDERVISNINGSBRAKKER VIGRA SKULE	2 546 471	2 522 450	-	-
6325	SLAMAVSKILLAR/UTSLEPP KRINGKASTAR	2 069 658	3 260 000	-	139 145
7300	VALDERØY KYRKJEGARD	1 500 000	3 000 000	3 000 000	-

Det bør gis opplysninger om alle større pågående prosjekter knyttet til nybygg og anleggsinvesteringer. Dersom enkelte prosjekter vesentlig fraviker vedtatt framdriftsplan i vesentlig grad, eller det forventes vesentlige avvik i forhold til vedtatt kostnadsramme, bør det opplyses om dette.

Det skal gis opplysninger om vesentlige overføringer som kommunen har mottatt til finansiering av investeringer. Opplysningen skal omfatte eventuelle klausuler om tilbakebetaling dersom formålet med investeringen ikke opprettholdes.

Note 20 sjølvkostområde

	Resultat		2018			Balansen		2018
	Inntekter	Kostnader	Over(+)/underskudd (-)	Årets deknings-grad i % 1)	Vedtatt deknings-grad i %	Avsetn(+)/ bruk av (-) selvkostfond	Selvkostfond/ fremførbart underskudd pr. 31.12 2)	
Renovasjon	10 267 122	9 595 027	672 095	107,0 %	100,0 %	672 095	1 712 778	
Slam	790 361	971 530	-181 169	81,4 %	100,0 %	-181 169	208 602	
Vann	12 714 805	12 547 565	167 240	101,3 %	100,0 %	167 240	1 558 527	
Avløp	8 465 760	9 844 651	-1 378 891	86,0 %	100,0 %	-1 378 891	4 038 833	
Feiing	995 963	1 078 404	-82 441	92,4 %	100,0 %	-82 441	-268 156	
Kart og oppmåling	1 063 258	1 185 900	-122 642	89,7 %	100,0 %	-122 642	928 055	
Plan- og byggesak	2 022 505	2 794 995	-772 490	72,4 %	100,0 %	-772 490	-1 426 085	

	Resultat		2017			Balansen		0
	Inntekter	Kostnader	Over(+)/underskudd (-)	Årets deknings-grad i % 1)	Vedtatt deknings-grad i %	Avsetn(+)/ bruk av (-) deknings-gradsfond	Deknings-gradsfond/ fremførbart underskudd pr. 31.12 2)	
Renovasjon	9 933 674	8 739 687	1 193 987	113,7 %	100,0 %	1 193 987	1 040 683	
Slam	769 393	608 138	161 255	126,5 %	100,0 %	161 255	389 771	
Vann	12 352 122	11 449 673	902 449	107,9 %	100,0 %	902 449	1 391 287	
Avløp	7 326 199	7 757 905	-431 706	94,4 %	100,0 %	-431 706	5 417 724	
Feiing	929 777	954 786	-25 009	97,4 %	100,0 %	-25 009	-185 715	
Kart og oppmåling	2 139 397	1 584 774	554 623	135,0 %	100,0 %	554 623	1 050 697	
Plan- og byggesak	2 689 854	2 885 549	-195 695	93,2 %	100,0 %	-195 695	-653 595	

1) Årets dekningsgrad før ev.avsetning/bruk av dekningsgradsfond.

2) Dekningsgradsfondene er bundne driftsfond. Disse kan kun benyttes til dekning av framtidige driftsutgifter på tilhørende selvkostområde. Dekningsgradsfond må benyttes innen en 3-5 års periode. På områder med pålagt selvkost (renovasjon), eller hvor kommunestyret forut for inntektsåret har fattet prinsippvedtak om egenbetaling ut fra selvkost, kan kommunen ha fremførbart underskudd. 3-5 års perioden kan fravikes hvis det er særegne forhold i kommunen og det er gjort vedtak i kommunestyret hvor disse særegne forholdene blir synliggjort.

Note 21 Usikre forpliktelser, betingede eiendeler og hendelser etter balansedagen**Usikre forpliktelser**

Følgende usikre forpliktelser er regnskapsført:

Forpliktelsens art	Antatt oppgjørstidspunkt	Balanseført forpliktelse	Endring i året
		0	0
		0	0
Sum usikre forpliktelser		0	0

Noteopplysninger om vesentlige usikre forpliktelser som ikke regnskapsføres skal inneholde en kort beskrivelse av forpliktelsen, et mulig anslag på virkning på resultat og balanse dersom forpliktelsen var blitt regnskapsført, antydning om usikkerhet i tidspunkt og beløp, og ev. mulighet for regress iht KRS nr. 7 punkt 3.1.4.

Betingede eiendeler

Ved sannsynlighetsovervekt at kommunen vil motta et oppgjør knyttet til vesentlige betingede eiendeler gis noteopplysninger iht KRS nr. 7 punkt 3.2.2. Noteopplysningene skal inneholde en beskrivelse av den betingede eiendelen og eventuelt anslag på virkning i driftsregnskap og balanse.

Hendelser etter balansedagen

Hvis kommunen etter balansedagen får informasjon om forhold som eksisterte på balansedagen, skal kommunen gi noteopplysninger om disse forholdene iht. KRS nr. 7 punkt 3.3.3. Det samme gjelder for hendelser etter balansedagen som ikke medfører regnskapsmessige konsekvenser, men som er av en slik betydning at manglende informasjon om disse vil påvirke regnskapsbrukernes evne til å foreta korrekte vurderinger og beslutninger på bakgrunn av årsregnskapet.